

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Všechny školy a školská zařízení mají povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoliv formě a podobě nesmí být pracovníky školy akceptováno.

Všichni pracovníci školy by měli přijmout za svůj cíl děti ve škole proti šikanování ochránit. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním s některými žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů, které směřují k šikanování žáků jejich spolužáky. Stejně tak je škola povinná ochránit pedagogické pracovníky a další zaměstnance školy před projevy šikany ze strany žáku, kolegů i nadřízených.

Charakteristika

„Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků nebo i pedagoga. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky, tak i poškozování věcí, slovní útoky v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. **kyberšikanu**.“

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti.

Odpovědnost školy

V souladu s ustanovením §29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a předcházet vzniku rizikového chování. Proto musí pracovníci školy předcházet šikanování mezi žáky, jeho projevy neprodleně řešit a každé oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Prevence

Ředitel školy zajistí dohled pedagogických i nepedagogických pracovníků nad žáky zejména před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, ve školní jídelně a sportovní hale. Dále pak na exkurzích a sportovní a adaptačních kurzech (viz rozpis dozorů a vnitřní řád školy). Ředitel školy odpovídá za vzdělávání pracovníků v problematice šikanování. Zajistí, aby žáci i pracovníci školy byli seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a agresora, tak i pro celý třídní kolektiv i celou školu. (třídnické hodiny – žáci, pracovní porada – pracovníci školy)

Zvláště nebezpečné je podceňování počátečních projevů šikany.

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně žáky k dodržování kladných mezilidských vztahů. Případné projevy sociálně-patologických jevů jsou pak podle závažnosti projednány výchovnou komisí, která rozhodne o sankcích od napomenutí třídního učitele až po vyloučení ze školy.

Na tvorbě a realizaci programu se podílejí všichni pracovníci školy. Školní metodik prevence koordinuje veškerou činnost v této oblasti. Podle potřeby spolupracuje s metodikem prevence v PPP. Za realizaci a hodnocení programu je odpovědný ředitel školy.

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Důležité je zaměřit se na oblast komunikace a vztahů mezi žáky ve třídách, bez ohledu na to, zda tam už k projevům šikany došlo.

Specifická prevence:

1. Adaptační kurz pro 1. ročníky a primu – třídní pobytový kurz na stmelení kolektivu pod dohledem psychologa
2. Bezpečně v kyberprostoru – dvouhodinová beseda pro primu a první ročník s Mgr. Zdeňkou Procházkovou z Policie ČR zabývající se problematikou kyberšikany.
3. Bezpečně ve světě internetu – dvouhodinový komponovaný program s použitím dokumentu Seznam se bezpečně, beseda + tvorba pravidel bezpečného užívání internetu, vedeno Mgr. Radkem Malým školním metodikem prevence
4. Psychohygienu – Centrum prevence, Podané ruce

Dále pak prevence v rámci:

- občanské výchovy – komunikace, vztahy
- dějepisu – historické souvislosti
- tělesné výchovy – zásady Fair Play
- informatiky – bezpečnost na internetu

Prevence v rámci třídnických hodin – třídní učitelé průběžně pracují na klimatu třídy, pozorují aktivně zjišťují, zda žáky něco trápí. V případě podezření na projevy šikany neprodleně informují školního metodika prevence, ten společně s výchovným poradcem a ředitelem školy vyhodnotí závažnost situace a postupují podle krizového plánu (viz Minimální preventivní program).

Nespecifická prevence je popsána v Minimálním preventivním programu

Obecně jde o podporu mimoškolních aktivit, filmové výchovy, aktivity školního parlamentu, sportovní kurzy, sportovní dny, Den prevence, Den terénní zdatnosti.

S Minimálním preventivním programem, metodickými pokyny, školním programem proti šikaně a krizovým plánem jsou učitelé seznámeni na první pedagogické poradě, vše je jim

školním metodikem zasláno email a zveřejněno na webu školy www.gzastavka.cz. Žáci prvního ročníku a primy jsou o činnosti školního metodika prevence a o minimálním preventivním programu seznámeni na adaptačním kurzu školním metodikem prevence. Rodiče prvního ročníku a primy jsou pak informováni na prvních třídních schůzkách na konci září a prostřednictvím webu školy.

Výchovná opatření

- s agresorem budeme dále pracovat (škola v případě potřeby zprostředkovává péči odborného pracoviště)
 - pro potrestání agresorů lze použít i výchovná opatření – viz ŠŘ, výchovná komise
 - pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem
 - v mimořádných případech se užijí další opatření
- Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, může doporučit také dobrovolný diagnostický pobyt dítěte.

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče žáka informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Na řešení situace spolupracují vedení školy, školní metodika prevence, výchovný poradce a třídní učitel jak s rodinou agresora, tak i s rodinou oběti. Při každém jednání dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na důvěrnost informací. Rodiče v případě, když se o šikanování dovědí, informují třídního učitele. Projevy šikany a její znaky jsou pak součástí Minimálního preventivního programu. Rodiče pak zde mohou nalézt i pravidla bezpečného chování na internetu.

Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení projevům šikany i při jejich řešení je důležitá spolupráce školy s dalšími institucemi.

- PPP Brno Sládkova, OSPOD
- s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry, se zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči individuální, ale i rodinnou terapii

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo jen podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Důležité kontakty:

112 tísňová linka

158 tísňová linka Policie ČR

155 tísňová linka zdrav. záchr. služby

150 tísňová linka - Hasiči ČR

Krizová centra v Brně

Spondea Brno

Tel.: 541 235 511 (nonstop)

Mob.: 608 118 088

www.spondea.cz

e-mail: krizovapomoc@spondea.cz

ICQ: 260-321-915

Sýpka 25, Brno

Krizové centrum při FN Brno-Bohunice

Tel.: 532 232 078

Jihlavská 20, Brno

Bílý kruh bezpečí

Tel.: 541 218 122

www.bkb.cz

Linka bezpečí dětí mládeže

Tel.: 800 155 555

e-mail: lb@linkabezpeci.cz

Modrá linka

608 902 410

help@modralinka.cz

V Zastávce dne 1. 9. 2025

Mgr. Libor Hejda, ředitel školy